

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘÍPRAVNOU TŘÍDU

OBSAH

Základní údaje o přípravné třídě	3
Obecná charakteristika přípravné třídy	3
Podmínky vzdělávání	3
1/ Věcné	3
2/ Psychosociální	4
Personální zajištění	4
Cíle přípravné třídy	4
Formy a metody práce	4
Organizace vzdělávání	5
Organizace dne v přípravné třídě	5
Spolupráce s rodiči	5
Výchovně vzdělávací obsah	6
Výchovně vzdělávací okruhy - frontální výuka	6
Integrovaný blok: Podzim	6
1) Dítě a jeho tělo	6
2) Dítě a jeho psychika	7
3) Dítě a ten druhý	7
4) Dítě a společnost	7
5) Dítě a svět	8
Integrovaný blok: Zima	8
1) Dítě a jeho tělo	8
2) Dítě a jeho psychika	8
3) Dítě a ten druhý	8
4) Dítě a společnost	9
5) Dítě a svět	9
Integrovaný blok: Jaro	9
1) Dítě a jeho tělo	9
2) Dítě a jeho psychika	10
3) Dítě a ten druhý	10
4) Dítě a společnost	11
5) Dítě a svět	11
Integrovaný blok: Léto	11
1) Dítě a jeho tělo	11
2) Dítě a jeho psychika	12
3) Dítě a ten druhý	12
4) Dítě a společnost	13
5) Dítě a svět	13

Evaluační systém a pedagogická diagnostika	14
Příloha 1: Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě základní školy...	

Základní údaje o přípravné třídě

Přípravná třída Masarykovy základní školy Újezd nad Lesy je umístěn ve druhém patře budovy 1. stupně, v ulici Staroklánovická 230.

Obecná charakteristika přípravné třídy

Vzdělávání v přípravné třídě je stanoveno vyhláškou č.48/2005 Sb. Školní vzdělávací plán je vypracován na základě Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s přihlédnutím k poznámkám k tvorbě vzdělávacího obsahu přípravných tříd a zároveň je součástí školního vzdělávacího programu.

Do třídy může docházet minimálně deset, maximálně patnáct dětí. O zařazení dítěte rozhoduje ředitel školy. Přípravná třída je určena dětem s odkladem školní docházky na základě vyšetření školského poradenského zařízení. Docházka do této třídy je bezplatná. Děti nedostávají vysvědčení, ale závěrečné slovní hodnocení.

Přípravná třída se nachází v oddělení školní družiny. Místnost přípravné třídy je vybavena nábytkem tak, aby vyhovovala potřebám přípravné třídy.

Základem je organizovaná činnost dětí, přičemž jsou brány ohledy na jejich somatický, psychosociální i zdravotní vývoj. Záměrem školního vzdělávacího programu přípravné třídy je, aby se děti rozvíjely a osvojovaly si dovednosti a znalosti v oblastech sebeobsluhy, sociálních dovedností, v oblastech komunikace a rozvoje řeči, motoriky, prostorových představ, výtvarných a pracovních dovednostech.

V přípravné třídě je důsledně dodržována životospráva. Dopolodní svačiny si děti nosí z domova. V rámci stravování děti navštěvují školní jídelnu, která se nachází v budově 1. stupně, stejně jako přípravná třída. Děti obědvají společně s paní učitelkou.

K dokumentaci se používá třídní kniha pro 1. stupeň základní školy. Ke každému dítěti třídní učitelka vytváří záznamový arch, který slouží k záznamu pokroků a rozvoje dítěte v jednotlivých oblastech.

Podmínky vzdělávání

1) Věcné

Třída je vybavena školními lavicemi, židličkami, skříňkami na hračkami, didaktickými pomůckami, policemi, tabulí, magnetickou tabulí, nástěnkami, projektorem a promítacím plátnem, počítačem. Podlahovou krytinou je PVC, v relaxační části jsou podložky tatami puzzle. Žáci využívají školní knihovnu, tělocvičnu, školní hřiště a zahradu, stravují se ve školní jídelně. Mohou využívat ranní a odpolední školní družinu i odpolední zájmové kroužky, které nabízí ZŠ. Na výzdobě třídy se podílejí děti přípravné třídy. V přízemí školy se nachází šatna přípravné třídy, kde se děti mají možnost přezout a převléknout.

2) Psychosociální

V přípravné třídě se snažíme o vytvoření takových podmínek, aby se zde děti cítily šťastně a spokojeně. Panuje zde klid, bezpečí a pohoda. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se snažíme také o vzájemnou důvěru, ohleduplnost a zdvořilost, možnost svobodné volby dětí. Společné setkávání dětí během školního roku s 1. ročníky ZŠ. Je pro nás důležité rovnocenné postavení všech dětí, respekt k osobnosti bez zesměšňování a podceňování. S dětmi si domlouváme na základě zkušeností a skutečných situací pravidla soužití, která se pak učíme dodržovat.

Pravidla třídy:

- neubližovat si, jsme kamarádi
- požádat o pomoc dospělého nebo kamaráda;
- uklízet si po sobě hračky a pomůcky
- neodcházet ze třídy bez domluvy
- neběhat ve třídě
- vzájemně se umět dohodnout
- respektovat se

S přípravnou třídou spolupracuje v případě potřeby speciální pedagog i školní psychologka. Třída se účastní společně s prvními třídami i samostatně výukových programů na prevenci proti patologickým jevům.

Personální zajištění

Vzdělávání dětí v přípravné třídě zajišťuje třídní učitelka s odpovídající kvalifikací.

Cíle přípravné třídy

Cílem této třídy je poskytnout dítěti individuální pomoc, připravit na plynulý nástup do 1. třídy a naučit zvládat každodenní nároky vzhledem k jeho potřebám. Při řízených či spontánních aktivitách se snažit o rovnoměrné vyvážení, využívat rozmanité množství didaktických pomůcek, rozvíjet dětskou zvědavost, rozvíjet prožitkové učení.

Dalším cílem je vést děti k osobnostnímu vývoji. Postupně a záměrně prodlužujeme pozornost dětí, posilujeme jejich sebevědomí, vedeme je k samostatnosti, podporujeme jejich prosociální chování (spolupráci s kolektivem, kamarádství, ohleduplnost).

Formy a metody práce

Spontánní i řízené aktivity nabízené dětem jsou vždy v přirozené rovnováze.

- činnostní učení, výklad
- experiment
- prožitkové učení
- skupinové a individuální činnosti; situační učení založené na vytváření a užívání situací (poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí)

- metody a postupy speciálně-pedagogické péče
- spontánní sociální učení založené na principu přirozené nápodoby
- spontánní a záměrné učení didakticky cílené
- relaxační činnosti

Vzdělávání je uskutečňováno během všech činností v průběhu dne formou řízených i spontánních aktivit. Je založeno na aktivní účasti dítěte, podporuje jeho zvědavost, smyslové vnímání, objevování, zájem o nové, radost z učení, spontánnost a to formou prožitkových a kooperativních činností, situačním učením, tvořivými činnostmi i nezávaznou hrou. Dětem se specifickými vzdělávacími potřebami je věnována speciálně pedagogická péče podle doporučení PPP. Děti se během roku zúčastňují i aktivit mimo budovu školy (návštěvy divadla, kina, muzea, výstav, výlety do okolí apod.).

Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání v přípravné třídě stanovuje vyhláška č. 48/2005 Sb. Provoz přípravné třídy je od 7:45 hodin do 11.25 hodin. Děti mohou docházet do ranní družiny od 6:15 hodin. Odpolední družina navazuje na vyučování a je v provozu do 17:30 hodin.

Děti se stravují v jídelně, která se nachází ve stejné budově jako přípravná třída. Dětem je nabízena vyvážená strava a pitný režim. Mezi pokrmy je zachován dostatečný interval a děti nejsou do jídla nuceny. Jsou vedeny citlivým přístupem k pravidlům stolování. Rodiče jsou informováni na první třídní schůzce, že je vhodné dát dítěti dopolední i odpolední svačinu z domova. Svačina má obsahovat i lahvičku s pitím.

Organizace dne v přípravné třídě

6.25 - 7.45 hodin	ranní družina
7.45 - 8.25 hodin	příchod dětí do školy, hra
8.25 - 8.50 hodin	ranní kruh, příprava na nový den
8.50 - 9.25 hodin	frontální, skupinové nebo individuální činnosti s dětmi
9.25 - 9.50 hodin	hygiena, svačina
9.50 - 11.00 hodin	frontální, skupinové nebo individuální činnosti s dětmi, pohybové aktivity, pobyt venku
11.00 - 11.30 hodin	hygiena, oběd
11.30 - 17.30 hodin	školní družina

Spolupráce s rodiči

Na začátku školního roku se rodiče seznámí se společnými prostory nejen třídy, ale i šatny, jídelny apod. O škole jsou pravidelně informováni o individuálních pokrocích v rozvoji učení paní učitelkou při osobním setkání, zápisem do notýsku, emailem, případně po domluvě telefonicky a na pravidelných třídních schůzkách, které se konají 3 - 4 krát za školní rok. Stejně jako v ostatních třídách i zde vytváříme mezi učitelem a zákonnými zástupci dětí pozitivní atmosféru oboustranné důvěry, otevřenosti, respektu, vstřícnosti a ochoty společně spolupracovat.

Omlouvání dětí probíhá formou písemnou (sms zprávou, emailem) nejpozději do tří dnů. Pokud žák pravidelně a bez udání důvodu nedochází do školy, může ředitel vydat rozhodnutí o ukončení docházky žáka do přípravné třídy,

Výchovně vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah představuje kompaktní, vnitřně propojený celek, jeho členění do oblastí je pouze pomocné. Učivo je vyjádřeno v podobě činností (praktických nebo intelektuálních), také v podobě příležitostí. Pojem „učivo“ je nahrazen pojmem „vzdělávací nabídka“.

Očekávané výstupy mají také povahu činnostní. Vzdělávací obsah je v rámcovém vzdělávacím programu přípravné třídy uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

- 1) Dítě a jeho tělo
- 2) Dítě a jeho psychika
- 3) Dítě a ten druhý
- 4) Dítě a společnost
- 5) Dítě a svět

Program v přípravné třídě je podřizován individuálním potřebám dětí, proto se může časově lišit.

Témata jsou rozpracována do čtyř ročních období (jaro, léto, podzim, zima) a reagují na dění v přírodě i ve společnosti během roku, navazují na sebe, propojují každodenní život dítěte, jeho rodiny, společenské rituály, změny v přírodě.

Výchovně vzdělávací okruhy – frontální výuka

Matematické představy (MP)

Rozvíjení poznání (RP)

Jazyková a literární výchova (JLV)

Výtvarná výchova (VV)

Pracovní výchova (PV)

Hudební výchova (HV)

Tělesná výchova (TV)

Integrovaný blok: PODZIM

1) Dítě a jeho tělo

Očekávaný výstup:

- zvládá základní hygienické návyky, sebeobsluhu (oblékat se, obouvat), umí se postarat o své věci, umí stolovat
- udržuje pořádek a čistotu (uklízí své místo, pomůcky, hračky)
- přiměřeně ovládá koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku
- koordinuje pohyb, zvládá různé druhy chůze, sluchem rozlišuje zvuky

- orientuje se v novém prostředí

Vzdělávací nabídka:

- jednoduché sebe obslužné a pracovní činnosti týkající se osobní hygieny, oblékání, úklidu, stolování
- pohybové a zdravotně zaměřené činnosti, které zahrnují uvolňovací, protahovací, relaxační a dechové aktivity
- smyslové a psychomotorické hry

2) Dítě a jeho psychika

Očekávaný výstup:

- je schopno na určitou dobu odloučit se od rodičů a blízkých
- umí naslouchat druhým, domluvit se verbálně i neverbálně, klást otázky
- rozliší počáteční a koncovou slabiku a hlásku
- vypráví slyšený příběh, dramaturizuje ho, recituje

Vzdělávací nabídka:

- společně vedené rozhovory, řečové hry, artikulační cvičení
- spontánní hry
- grafická nápodoba tvarů, čísel, písmen
- pozorování a pojmenování předmětů okolí, jejich vlastností

3) Dítě a ten druhý

Očekávaný výstup:

- vhodně komunikuje, navazuje kontakty s novými spolužáky i s dospělými
- dodržuje dohodnutá pravidla
- dodržuje pravidla her
- rozumí běžným projevům emocí a nálad

Vzdělávací nabídka:

- hry směřující k vytváření pravidel společného soužití
- aktivity vedoucí k navozování přátelských kontaktů, respektování druhých, toleranci
- aktivity vedoucí k pochopení komunikace s dospělými, autorita

4) Dítě a společnost

Očekávaný výstup:

- umí použít základní formy společenského chování ve styku s dětmi i dospělými (pozdrav, poděkování, požádání, uposlechnutí)
- adaptuje se v novém prostředí, spolupracuje, snaží se domluvit se spolužáky
- šetrně zachází se svými věcmi i s pomůckami a hračkami školy

Vzdělávací nabídka:

- činnosti směřující k spoluvytváření pravidel společného soužití
- pomocí her poznávat a rozlišovat různé společenské role
- výtvarnými, hudebními a dramatizačními činnostmi přibližovat svět umění a kultury

5) Dítě a svět

Očekávaný výstup:

- budování vztahu k místu a prostředí, ve kterém žije
- orientuje se v prostředí školy a jejím okolí
- při setkání s neznámými lidmi či situacemi se chová obezřetně
- seznamuje se s významem ochrany životního prostředí, s nakládáním s odpady
- všímá si dění a změn ve svém okolí

Vzdělávací nabídka:

- kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze na aktuální téma
- pozorování okolí bydliště i školy, stavu životního prostředí, přírody
- výtvarné a pracovní činnosti s různými materiály
- vycházky do okolí (radnice, obchody, zdravotní středisko, zastávky MHD)
- pobyt v podzimní přírodě, pozorování změn v přírodě

Integrovaný blok: ZIMA

1) Dítě a jeho tělo

Očekávaný výstup:

- rozvíjení grafomotoriky a jemné motoriky, senzomotorického vnímání
- pojmenuje části lidského těla, jeho základní funkce, ochrana těla (nemoci, úrazy)
- rozvíjení pohybové obratnosti, sportovních činností (hází a chytá míč, užívá náčiní)

Vzdělávací nabídka:

- herní a sportovní aktivity v přírodě i tělocvičně, ve třídě
- činnosti k prevenci úrazů (ve škole, na hřišti, na vycházce, v lese, v MHD)
- hry na sněhu

2) Dítě a jeho psychika

Očekávaný výstup:

- chápe základní matematické pojmy (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary)
- chápe číselnou řadu do 5
- poznává, co je více, méně, stejně, první, poslední
- učí se z paměti krátký text Vzdelávací nabídka:
- činnosti směřující k předmatematickým dovednostem (manipulace s předměty, porovnávání)
- dramatické a hudební aktivity
- smyslové hry vedoucí k rozvoji percepce a koncentrace pozornosti
- spontánní hry podněcující tvořivost

3) Dítě a ten druhý

Očekávaný výstup:

- pracuje ve dvojici i ve skupině
- pracuje a hraje podle stanovených pravidel
- chápe vztahy mezi dětmi, pojem kamarádství, brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování
- umí naslouchat druhým
- hry podněcující spolupráci ve dvojici i ve skupině – kooperativní práce
- činnosti vedoucí k ohleduplnosti k okolí, dodržování stanovených pravidel
- aktivity pomáhající řešení sporů, ochotu domluvit se, půjčit, rozdělit se, pomoci druhým
- komunikační a dramatizační aktivity vedoucí k naslouchání druhým, vyprávění, hodnocení

4) Dítě a společnost

Očekávaný výstup:

- vyjadřuje své představy o soužití s druhým lidmi pomocí vyprávění, výtvarných technik, hudebních a hudebně pohybových aktivit
- dodržuje pravidla, uvědomuje si, že ne každý je respektuje
- umí odmítnout nebezpečnou nabídku
- tvůrčí činnosti zaměřené na tvořivost v oblasti literární, slovesné, dramatické, výtvarné, hudební
- aktivity vedoucí k seznámení s tradicemi a zvyky v jeho prostředí
- účast na kulturních akcích, výstavách, divadelních představeních

5) Dítě a svět

Očekávaný výstup:

- pomáhá pečovat o životní prostředí ve svém okolí (udržuje pořádek a čistotu, pečuje o rostliny i živočichy)
- sleduje přírodní jevy a děje (počasí, změny v přírodě, Vánoce - tradice)
- pomocí výtvarných technik zachycuje změny v přírodě a ve společnosti

Vzdělávací nabídka:

- aktivity pomáhající k ochraně životního prostředí, vliv člověka na své okolí a přírodu • výtvarné techniky zobrazující dění v přírodě a ve společnosti, práce s různými materiály
- tvoření otázek a hledání odpovědí, diskuse, respektování názoru druhých
- manipulace s encyklopediemi, knihami
- pozorování změn v přírodě a pozorování lidových tradic u nás i ve světě

Integrovaný blok: JARO

1) Dítě a jeho tělo

Očekávaný výstup:

- rozvoj ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí (hází míčem na cíl i do dálky, skáče přes švihadlo)

- rozvoj hudebních a hudebně pohybových her
- další rozvoj grafomotoriky a jemné i hrubé motoriky
- vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle názoru
- uvědomuje si nebezpečí návykových látek a závislostí, nebezpečí úrazů v přírodě, dopravních prostředcích a dopravních situacích
- pohybové činnosti v místnosti i v přírodě
- aktivity vedoucí k prevenci úrazů, onemocnění, závislostí a nezdravých návyků (stravování, spánek, sport, pitný režim)
- poznávací a objevovací činnosti seznamující dítě s věcmi, které nás obklopují a s jejich používáním

2) Dítě a jeho psychika

Očekávaný výstup:

- upevňování kultivovaného projevu, rozvoj mluveného projevu, rozvoj výslovnosti
- rozvoj paměti, představivosti, fantazie
- rozvoj elementárních časových pojmů a souvislostí (teď, včera, dnes, zítra, roční období)
- rozvoj hudebních a hudebně pohybových aktivit
- rozvoj orientace v rovině a v prostoru • chápe číselnou řadu 1-10
- rozliší a pojmenuje čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh
- napodobuje předepsané tvary (číslice, písmena)

Vzdělávací nabídka:

- aktivity směřující k rozvoji objevování, experimentování, zkoumání
- činnosti zaměřené na upevňování elementárních matematických znalostí a dovedností (číslice, číselná řada, geometrické tvary)
- aktivity rozvíjející mluvený projev (básně, dramatizace, písně, vyprávění)
- konstruktivní a grafické činnosti

3) Dítě a ten druhý

Očekávaný výstup:

- upevňování respektu k autoritám
- rozvoj tolerance a přizpůsobivosti
- rozvoj povědomí o ochraně svého bezpečí i bezpečí druhých
- upevňování emočních vztahů v rodině
- respektuje odlišnosti mezi lidmi
- respektuje odlišnosti mezi lidmi
- rozhovory s dětmi
- aktivity podporující vztahy mezi lidmi, úctu, přátelství, pomoc, společenská setkání
- kooperativní a společenské hry

Dítě a společnost

Očekávaný výstup:

- rozvíjení schopnosti žít ve společnosti druhých lidí
- dodržuje pravidla činností, her, jedná spravedlivě
- umí rozlišit společenské role (dítě-dospělý, učitel-žák, role dané povoláním či zaměstnáním)
- zná různá zaměstnání
- kreslí, maluje, tvoří z papíru i jiných materiálů

Vzdělávací nabídka:

- receptivní slovní, literární, výtvarné či dramatické činnosti, poslech pohádek, příběhů, veršů, písní, hudebních skladeb
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové vedoucí k estetickému vnímání a tvořivosti
- hry pro rozvoj chápání společenských rolí, druhů zaměstnání

4) Dítě a svět

Očekávaný výstup:

- rozvoj schopnosti klást otázky a hledat odpovědi
- upevňování sounáležitosti s rodinou a s okolím ve společnosti
- upevňování sounáležitosti s přírodou
- poznávání jiných kultur
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, o ochranu dítěte, o ochranu životního prostředí
- má povědomí o vědě a technice
- má povědomí o zástupcích rostlin a živočichů v ekosystému

Vzdělávací nabídka:

- ekologické a motivační hry
- práce s časopisy, encyklopediemi, obrazovým materiálem
- pěstitelské a chovatelské činnosti
- komunikační aktivity, literární činnosti
- vycházky do okolí, filmy o přírodě, společnosti a technice
- poznávání ekosystémů
- spontánní hry

Integrovaný blok: LÉTO

1) Dítě a jeho tělo

Očekávaný výstup:

- upevňování dovedností zaměřených na podporu zdraví a bezpečnosti
- ovládá základní pohybové dovednosti

- vnímá rytmus hudby
- vědomě užívá všechny smysly, záměrně pozoruje a vnímá
- umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- chápe prostorové pojmy (vlevo, vpravo, nahoře, dole, u, na, nad, pod, vedle apod.)

Vzdělávací nabídka:

- přímá pozorování přírodních, společenských, kulturních a technických objevů a jevů v okolí
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiály a předměty
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- hry a úkony procvičující orientaci v prostoru, pohybové dovednosti
- výlety, turistika
- pohybové hry s míčem a tělocvičným náčiním

2) Dítě a jeho psychika

Očekávaný výstup:

- upevňování zájmu o mluvenou i psanou podobu jazyka
- správně vyslovuje, ovládá tempo a dech a intonaci řeči
- upevňování relativní samostatnosti, uvědomování si vlastních názorů a jejich vyjadřování
- zachycuje a vyjadřuje své prožitky (slovně, dramaticky, výtvarně, pohybově)
- je citlivé ke vztahu k živým bytostem, k přírodě, k věcem
- porozumí slyšenému, pozná hlavní myšlenku příběhu, vypráví děj, dokončuje vyprávění, uplatňuje dovednost počítat do 6, napodobuje předepsané tvary, symboly, písmena, číslice

Vzdělávací nabídka:

- samostatný slovní projev na dané téma
- grafická nápodoba symbolů, tvarů, písmen, číslic
- dramatické činnosti (předvádění, nápodoba apod.), mimické nálady (smích, pláč, úzkost, zlost, strach apod.)
- výlety do okolí (změny v přírodě a společnosti)
- sledování příběhů, pohádek
- spontánní hra, estetické a tvořivé činnosti výtvarné, pohybové, slovní, hudební
- hry pro rozvoj vůle a vytrvalosti
- činnosti zaměřené k upevňování elementárních matematických znalostí a pojmů

3) Dítě a ten druhý

Očekávaný výstup:

- ochraňuje osobní soukromí a bezpečí, umí se bránit projevům násilí
- spolupracuje s ostatními, dodržuje domluvená pravidla
- obhájí svůj názor, řeší konflikty domluvou, přijímá kompromisy
- rozumí běžným projevům vyjadřujícím emoce a nálady
- respektuje potřeby druhého, umí se rozdělit, pomoci

Vzdělávací nabídka:

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí
- dramatické činnosti, výtvarné a pohybové činnosti
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění, poslech pohádek, příběhů s etickým obsahem
- kooperativní činnosti ve dvojicích i ve skupině
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (funkce rodiny, vztahy v rodině), prostředí školy (vztahy, komunikace, vztah dítě-dospělý)

4) Dítě a společnost

Očekávaný výstup:

- vytváření základních kulturních a společenských postojů
- chová se zdvořile k druhým, umí uplatnit základní formy společenského chování (pozdrav, poděkování apod.)
- zachází šetrně s vlastními i cizími hračkami, pomůckami, knihami
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebně pohybových činností (zaspívá píseň, rozlišuje rytmus, zachází s jednoduchými hudebními nástroji)
- vypráví příběh, dramatizuje
- vyjadřuje se pomocí různých výtvarných technik

Vzdělávací nabídka:

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, tolerance, ohleduplnost) a mravní hodnoty (dobro, zlo, pravda, lež upřímnost)
- tvůrčí činnosti slovní, literární, dramatické, výtvarné, hudební, pohybové, tvořivé
- poslech pohádek, příběhů, hudebních skladeb, písní, divadelních představení
- vycházky do okolí
- aktivity přibližující dítěti naši kulturu a umění a rozmanitost kultur ve světě
- spontánní hra
- tvořivé hry seznamující dítě s různými pracovními činnostmi, nástroji, jednoduchými pracovními úkony a činnostmi

5) Dítě a svět

Očekávaný výstup:

- orientuje se bezpečně ve známém prostředí domova, školy a blízkého okolí
- uvědomuje si rozdílnost látek a jejich vlastností (voda, vzduch, nerosty, kovy)
- pomáhá pečovat o okolí, životní prostředí, má povědomí o širším společenství přírodním, kulturním, technickém, společenském
- umí používat knihy, encyklopedie, časopisy, obrazový materiál
- všímá si změn v nejbližším okolí
- sledování událostí v obci, účast na akcích
- sledování událostí v přírodě, v ekosystému, rozmanitosti přírody – řeky, pohoří, rostliny,

živočichové

- práce s knihami, encyklopediemi, obrazovým materiálem, přírodninami, dalšími médii
- ekohry
- spontánní hry
- hry a aktivity vedoucí k bezpečnosti ve světě dopravy

Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Evaluační systém je rozdělen do tří úrovní.

Vedení školy

Hodnocení práce učitelky probíhá formou náslechnů. Pedagogickou dokumentaci (třídní kniha, evidence docházky, pedagogická diagnostika) odevzdává učitelka k pravidelné kontrole.

Učitelka

- ✓ slovní hodnocení dětí na závěr činností
- ✓ po ukončení tematické části slovně
- ✓ evaluace dětí (do záznamového archu, hodnocení se zaměřuje na konkrétní znalosti, dovednosti a návyky dětí, porovnává individuální vývoj dítěte)
- ✓ vedení portfolia dítěte (výtvarné práce dětí, pracovní listy)
- ✓ závěrečné hodnocení dítěte slovním vyjádřením
- ✓ pravidelná setkání se zákonnými zástupci dětí
- ✓ možnost konzultačních hodin pro rodiče

Dítě

- ✓ sebehodnocení dítěte (hodnocení výsledků vlastní práce)
- ✓ vzájemné hodnocení dětí (pochválit se vzájemně)

Příloha 1: Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě základní školy

Jméno dítěte:.....

Datum narození:.....

Data jednotlivých záznamů:.....

Jméno učitelky:.....

Dítě **navštěvovalo** – **nenavštěvovalo** mateřskou školu

Dítě **má** – **nemá** odloženou školní docházku

Kdy a jak záznamový arch používat

Dítě, které absolvuje přípravnou třídu základní školy, by mělo být na takové úrovni svého rozvoje a učení, aby bylo způsobilé zvládat s uspokojením život ve školním prostředí, dorozumět se v českém jazyce, bez vážnějších problémů zvládat školní práci a strukturované učení. V přípravné třídě je zapotřebí zaměřit se zejména na tyto oblasti a podporovat rozvoj dovedností, jejichž osvojení dítěti školní začátky usnadní.

Záznamový arch umožňuje sledovat **deset základních dovedností**. Jsou formulovány v podobě očekávaných výstupů, k nimž by vzdělávání v přípravné třídě mělo směřovat. Nejsou to výstupy povinné, ale pouze orientační, jichž každé dítě může dosahovat v jiné kvalitě či v jiné úrovni dokonalosti, dle svých osobních dispozic a možností. **Tyto výstupy jsou však určující pro pedagogické úsilí učitelky, která by se měla snažit poskytnout každému dítěti takovou podporu a pomoc, aby dosáhlo maxima svých individuálních možností.**

Záznamový arch může sloužit ke zjištění toho, na jaké úrovni rozvoje a učení je dítě při vstupu do přípravné třídy (jeho pomocí můžeme provést **základní vstupní diagnostiku dítěte** a spolehlivěji rozpoznat jeho konkrétní vzdělávací potřeby). V průběhu školního roku pak může sloužit učitelce k **postupnému sledování vzdělávacích pokroků dítěte** a ověřování toho, zda a v jaké míře si dítě sledované dovednosti osvojuje či nikoli. Dle zjištění pak učitelka v rámci individuálního vzdělávacího plánu upravuje vzdělávací nabídku.

Záznamový arch postačuje pro čtyři záznamy (má sloupce *I. – IV.*). Rubriku pro **poznámky u jednotlivých dovedností** lze využít tehdy, má-li dítě v konkrétní dovednosti vážnější problémy a potřebuje-li výraznější intervenci. Tuto rubriku může učitelka využít také k upřesnění zápisu, popř. k uvedení jiných důležitých skutečností, které se zjištěním souvisejí.

Prostor pro **pracovní poznámky** (na poslední straně archu) učitelka využije pro závěry z jednotlivých etap, kdy hodnotí vzdělávací pokroky dítěte. Zapisuje zde konkrétní podněty pro pedagogickou práci do další etapy a zároveň zhodnotí i konkrétní pedagogická opatření, která byla uskutečněna (zda a nakolik byla či nebyla opatření či intervence účinná). Má tak možnost získávat **průběžně zpětnou vazbu** a podle toho následně plánovat, usměrňovat či korigovat svoje další vzdělávací kroky.

Při práci s archem zapisujeme v příslušném sloupci k jednotlivým dovednostem, na jaké úrovni ji dítě zvládá. **Hodnotíme podle stupnice 1 – 4.** Pokud nemáme dostatek podnětů k tomu, abychom úroveň určité dovednosti

zhodnotili, zapíšeme N (např. u dítěte, které se dostatečně neprojevuje, dosud mluví špatně česky apod.). V další etapě se pak pokusíme skutečnost zjistit a údaj doplnit.

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

1 – dosud nezvládá (má vážnější obtíže)

2 – zvládá s vynaložením maximálního úsilí

3 – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)

4 – zvládá spolehlivě, bezpečně

N – není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)

1. Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
je dostatečně fyzicky vyspělé					
jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)					
samostatně se obléká					
je samostatné při jídle					
je samostatné při zvládnání pravidelných denních úkonů osobní hygieny					
udrží kolem sebe pořádek (je schopné samostatně připravit či uklidit pomůcky, srovnat hračky apod.)					
dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od sušenky, nalije si nápoj, utře rozlitý čaj, zalije květiny apod.)					
dokáže se postarat o své věci					

2. Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
vyzná se ve svém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky aj.)					
rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)					
ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně					
s pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí					
dovede vyřídit drobný vzkaz					
dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje					
odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje					

3. Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)					
vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas					
projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů nálad					
reaguje přiměřeně na drobný neúspěch					
dovede odložit přání na pozdější dobu					
dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci					

4. Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků, komunikace, spolupráce, spolupodílení se)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)					
dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte					
dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor					
dokáže vyjednávat a dohodnout se					
dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či naopak nezúčastnění se					
komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi					
při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem					
pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit					

5. Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, úroveň komunikace

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
vyslovuje správně všechny hlásky					
mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.					
mluví gramaticky správně (tj. užívá správně rod, číslo, čas, tvarů, slov, předložky aj.)					
rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí					

má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů					
rozumí pojmům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (např. nad, pod, dole, nahoře, dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký, dřívě, později, včera, dnes atd.)					
užívá správně uvedených časoprostorových pojmů					
zná bezpečně pojmosloví tvarů (kruh, čtverec, trojúhelník atd.) a správně jich užívá					
dokáže správně pojmenovat barvy					
běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci si je jisté (nevyskytují se pravidelná nedorozumění)					

6. Lateralita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky

I. II. III. IV. Poznámky

upřednostňuje užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje					
je zručné při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí apod.)					
tužku drží správně, tj. třemi prsty, s uvolněným zápěstím					
dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popř. písmena)					

7. Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)

I. II. III. IV. Poznámky

rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)					
--	--	--	--	--	--

rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)					
dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat slabiky ve slově)					
dokáže najít rozdíly mezi dvěma obrázky či mezi dvěma podobnými slovy					
dovede složit obrázek z několika tvarů a slovo z několika slabik					
postřehne změny ve svém okolí					

8. Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy, řešení problémů)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.)					
dovede třídit předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)					
dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)					
vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)					
přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)					

9. Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
dovede soustředit pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10 – 15 min.), neodbíhá od nich					
soustředí se i na ty činnosti, které pro ně nejsou aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)					

dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si to po přiměřené době vybavit a reprodukovat					
---	--	--	--	--	--

10. Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

I. II. III. IV. Poznámky

dokáže přijmout úkol či povinnost					
dokáže postupovat podle pokynů					
zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení					
dovede odlišit hru od systematické práce					
„nechá“ se získat pro záměrné učení					
neruší v práci ostatní					